

Łubin żółty

Uwagi ogólne

Aktualnie w Krajowym rejestrze z łubinem żółtym znajduje się 10 polskich odmian, 8 z nich to odmiany niesamokończące, a pozostałe 2 są o samokończącym typie wzrostu. Wszystkie cechuje niska zawartość alkaloidów. Na terenie naszego województwa badano 7 odmian niesamokończących i 1 samokończącą. Doświadczenia z łubinem żółtym były prowadzone w ZDOO Ruska Wieś i ZDOO Rychliki. W celu poszerzenia informacji o odmianach opracowanie zostało wzbogacone o dane z ZDOO Marianowo z sąsiedniego województwa podlaskiego oraz średnie plonowanie odmian z kraju.

Wyniki doświadczeń

W roku 2019 uzyskany plon nasion był nieco słabszy niż w latach 2017-2018. Najwyższe plony zebrano w ZDOO Rychliki. Wśród odmian o niesamokończącym typie wzrostu zarówno w Rychlikach, Ruskiej Wsi i Marianowie wyróżniła się odmiana Diament. W Rychlikach, Ruskiej Wsi, a także w kraju dobrze plonującą odmianą była Goldeneye, a w Marianowie Puma oraz samokończąca odmiana Perkoz. Analiza ostatniego trzylecia wykazała iż najlepiej plonującą odmianą była Puma. Najwyższą masą tysiąca (MTN) charakteryzowała się Puma, a najniższą (MTN) Lord i Perkoz.

Tabela 1.

Łubin żółty. Odmiany badane. Rok zbioru: 2019

Lp.	Odmiana	Kod kraju pochodzenia	Rok wpisania do Krajowego rejestru *	Hodowca (jednostka prowadząca hodowlę zachowawczą lub dla odmian zagranicznych krajowy przedstawiciel)
odmiany niesamokończące				
1.	Mister	PL	2003	Poznańska Hodowla Roślin sp. z o.o. ul. Kasztanowa 5; PL- 63-004 Tulce
2.	Lord	PL	2006	„Hodowla Roślin Smolice sp. z o.o. Grupa IHAR” Smolice 146; PL- 63-740 Kobylin
3.	Baryt	PL	2011	Poznańska Hodowla Roślin sp. z o.o. ul. Kasztanowa 5; PL- 63-004 Tulce
4.	Bursztyn	PL	2014	Poznańska Hodowla Roślin sp. z o.o. ul. Kasztanowa 5; PL- 63-004 Tulce
5.	Puma	PL	2017	„Hodowla Roślin Smolice sp. z o.o. Grupa IHAR” Smolice 146; PL- 63-740 Kobylin
6.	Diament	PL	2019	Poznańska Hodowla Roślin sp. z o.o. ul. Kasztanowa 5; PL- 63-004 Tulce
7.	Goldeneye	PL	2019	Poznańska Hodowla Roślin sp. z o.o. ul. Kasztanowa 5; PL- 63-004 Tulce
odmiany samokończące				
8.	Perkoz	PL	2008	„Hodowla Roślin Smolice sp. z o.o. Grupa IHAR” Smolice 146; PL- 63-740 Kobylin

*- według „Listy odmian roślin rolniczych wpisanych do Krajowego rejestru w Polsce”

Tabela 2.

Łubin żółty. Warunki polowe doświadczeń. Rok zbioru: 2019

Miejscowość	ZDOO Rychliki <i>pow. Elbląg</i>	ZDOO Ruska Wieś <i>pow. Elk</i>	ZDOO Marianowo <i>woj. podlaskie</i>
Kompleks rolniczej przydatności gleby	żytni słaby	żytni bardzo dobry	żytni dobry
Klasa bonitacji gleby	IV b	V	VI a
pH gleby w <i>KCl</i>	5,4	7,1	6,3
Przedplon	pszenżyto ozime	żyto ozime	pszenica jara
Data siewu	04.04.2019	04.04.2019	08.04.2019
Obsada nasion (<i>szt./m²</i>)	90/ 120	90/ 120	90/ 120
Data zbioru	19.08.2019	02.08.2019	12.08.2019
Nawożenie mineralne			
N (<i>kg/ha</i>)	-	-	18
P₂O₅ (<i>kg/ha</i>)	40	10	60
K₂O (<i>kg/ha</i>)	60	55	90
Środki ochrony roślin			
Zaprawa nasienna (<i>nazwa</i>)	Vitavax 200 FS		
Herbicyd (<i>nazwa, dawka/ha</i>)	Stomp Aqua 455 CS (2 l)	Wing P 462,5 EC + Boxer 800 EC (2,5 l +1,5 l)	Wing P 462,5 EC + Boxer 800 EC (2,5 l +1,5 l)
Insektycyd (<i>nazwa, dawka/ha</i>)	-	-	-
Inne zabiegi			
Inne zabiegi (<i>nazwa</i>)	Nitragina	Nitragina Agrarius Bilupin (200 g/100 kg)	Nitragina

Tabela 3.

Łubin żółty. Wyniki ogólne doświadczeń. Rok zbioru 2019

Lp.	Wyszczególnienie	Rychliki	Ruska Wieś	Marianowo
1.	Termin początku kwitnienia (data)	10.06.	09.06.	09.06.
2.	Termin dojrzałości technicznej (data)	19.07.	20.07.	29.07.
3.	Wysokość roślin (cm)	54	60	62
4.	Wyleganie roślin w fazie końca kwitnienia (skala 9°)	5,9	9	9
5.	Wyleganie przed zbiorem (skala 9°)	5,5	9	8,8
6.	Masa 1000 nasion (g)	168	121	144
7.	Wilgotność nasion podczas zbioru (%)	18,3	12,9	13,8
8.	Choroby – Antraknoza (skala 9°)	7,8	7,2	8,8
9.	Plon nasion (przy wilgotności 15%) dt/ha	<u>15,8</u>	<u>12,0</u>	<u>10,3</u>

Wyniki średnie z wszystkich badanych odmian

Skala 9°: 9 - oznacza stan najkorzystniejszy, 1- oznacza stan najmniej korzystny

Tabela 4.

Łubin żółty. Plon nasion odmian w miejscowościach (% wzorca). Rok zbioru: 2019

przy wilgotności nasion 15%

Lp.	Odmiana	Rychliki	Ruska Wieś	Marianowo	średnia z kraju wg COBORU
<u>Wzorzec (dt/ha)</u>		<u>15,8</u>	<u>12,0</u>	<u>10,3</u>	<u>14,6</u>
<i>odmiany niesamokończące</i>					
1.	Mister	107	91	89	102
2.	Lord	95	105	90	101
3.	Baryt	84	108	87	91
4.	Bursztyn	94	95	90	97
5.	Puma	87	96	137	105
6.	Diament	128	113	111	107
7.	Goldeneye	107	107	83	108
<i>odmiany samokończące</i>					
8.	Perkoz	99	85	113	90

Wzorzec w 2019 roku – średnia z wszystkich odmian

Tabela 5.

Łubin żółty. Plon nasion odmian (% wzorca). Lata zbioru: 2019; 2018; 2017
przy wilgotności nasion 15%

Lp.	Odmiana	Liczba lat badań	Lata				
			2019	2018	2017	2018-2019	2017-2019
Wzorzec (dt/ha)			<u>12,7</u>	<u>19,1</u>	<u>22,1</u>	<u>15,9</u>	<u>18,0</u>
<i>odmiany niesamokończące</i>							
1.	Mister	3	96	94	92	95	94
2.	Lord	3	97	98	94	98	96
3.	Baryt	3	93	100	90	97	94
4.	Bursztyn	3	93	107	109	100	103
5.	Puma	3	107	110	121	109	113
6.	Diament	1	117	-	-	-	-
7.	Goldeneye	1	99	-	-	-	-
<i>odmiany samokończące</i>							
8.	Perkoz	3	99	89	100	94	96
Liczba doświadczeń			3	3	2	6	8

Wzorzec w 2019 średnia z wszystkich odmian

Tabela 6.

Łubin żółty. Ważniejsze właściwości rolniczo-użytkowe odmian (odchylenia od wzorca). Lata zbioru: 2019; 2017-2019

Lp.	Odmiana	Liczba lat badań	Wysokość roślin (cm)		Początek kwitnienia (kolejny dzień roku; data)		Dojrzałość techniczna (kolejny dzień roku; data)		Masa 1000 nasion (g)	
			2019	2017-2019	2019	2017-2019	2019	2017-2019	2019	2017-2019
Wzorzec (skala 9°)			<u>59</u>	<u>63</u>	<u>161</u> <u>10.06.</u>	<u>162</u> <u>11.06.</u>	<u>204</u> <u>23.07.</u>	<u>209</u> <u>28.07.</u>	<u>144</u>	<u>145</u>
<i>odmiany niesamokończące</i>										
1.	Mister	3	2	-2	0	0	0	1	3	4
2.	Lord	3	0	0	0	0	0	1	-7	-7
3.	Baryt	3	-5	-2	0	0	1	2	-3	-3
4.	Bursztyn	3	-1	0	0	1	0	1	4	0
5.	Puma	3	2	3	2	2	3	2	6	4
6.	Diament	1	1	-	-1	-	0	-	3	-
7.	Goldeneye	1	-4	-	-1	-	-1	-	2	-
<i>odmiany samokończące</i>										
8.	Perkoz	2	5	4	-1	-2	-3	-2	-7	2
Liczba doświadczeń			3	8	3	8	3	8	3	8

Wzorzec w 2019 średnia z wszystkich odmian

**Charakterystyka odmian lubinu żółtego wpisanych do Krajowego rejestru
w sezonie wegetacyjnym 2019 na podstawie Listy Opisowej Odmian COBORU
(odmiany badane w doświadczeniach regionalnych)**

DIAMENT

Odmiana niesamokończąca, niskoalkaloidowa, przeznaczona do uprawy na nasiona paszowe. Plon nasion i białka duży do bardzo dużego. Termin kwitnienia dość wczesny, dojrzewania roślin średni. Okres kwitnienia przeciętny. Rośliny średniej wysokości. Odporność na wyleganie roślin w fazie końca kwitnienia średnia, przed zbiorem dość duża. Odporność na antraknozę- średnia. Równomierność dojrzewania przeciętna. Udział roślin zielonych przed zbiorem jednofazowym średni. Masa 1000 nasion średnia. Zawartość białka ogólnego w nasionach duża, tłuszczu surowego średnia, włókna surowego dość mała. Zawartość alkaloidów bardzo mała. Optymalna obsada roślin w uprawie na nasiona około 90 szt./m².

GOLDENEYE

Odmiana niesamokończąca, niskoalkaloidowa, przeznaczona do uprawy na nasiona paszowe. Plon nasion i białka duży do bardzo dużego. Termin kwitnienia dość wczesny, dojrzewania roślin średni. Okres kwitnienia przeciętny. Rośliny średniej wysokości. Odporność na wyleganie roślin w fazie końca kwitnienia duża, przed zbiorem dość mała. Odporność na antraknozę- średnia. Równomierność dojrzewania przeciętna. Udział roślin zielonych przed zbiorem jednofazowym średni. Masa 1000 nasion średnia. Zawartość w nasionach białka ogólnego, tłuszczu i włókna surowego- średnia. Zawartość alkaloidów bardzo mała. Optymalna obsada roślin w uprawie na nasiona około 90 szt./m².